PATVIRTINTA
Rokiškio rajono savivaldybės tarybos
2026 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. TS-98

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
JUOZO KELIUOČIO VIEŠOJI BIBLIOTEKA

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS JUOZO KELIUOČIO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka (toliau – Biblioteka) yra Rokiškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) biudžetinė kultūros įstaiga, teikianti gyventojams informacijos, kultūros, švietimo, edukacijos ir laisvalaikio paslaugas, suteikianti visiems lygias galimybes įgyti naujų šiandienos visuomenėje aktualių kultūrinių patirčių, skaitmeninių gebėjimų.

VADOVO MINTYS APIE 2025 METŲ PATIRTIS

Einamaisiais metais stiprinta Bibliotekos komanda, kuri yra raktas į organizacijos sėkmę. Daug dėmesio skirta komandos formavimo veikloms, ugdomojo vadovavimo praktikoms, skatinant Bibliotekos kolektyvo narius pasitikėti savo jėgomis ir įgyvendinti užsibrėžtus tikslus. Bibliotekos komanda nuolat mokėsi, gilinosi į šių dienų bibliotekų aktualijas, kėlė savo asmenines bei profesines kompetencijas.

Biblioteka ypatingai sustiprėjo kaip rajono senjorų, neįgaliųjų ir socialinę atskirtį patiriančių gyventojų socialinės įtraukties skatintoja ir atskirties mažintoja, sėkmingai pradėjusi vykdyti tarptautinio INTERREG projekto „Wind of change“ veiklas, dalyvaudama rajono socialinių įstaigų projektuose, subūrusi per metus skaičiumi išaugusį senjorų klubą, aktyviai dalyvaujantį ir neprojektinėse Bibliotekos veiklose.

Didinome informacijos sklaidą apie Bibliotekos erdvių prieinamumą žmonėms su negalia (svetainės pritaikymas neįgaliesiems, lengvai suprantama kalba), bendradarbiavome su organizacijomis, kurios teikia pagalbą įvairių skirtingų poreikių turintiems žmonėms. Dalyvavome projektuose „Nė vienas nėra pamirštas“ (Ryšių reguliavimo tarnybos inicijuotas ir Lietuvos Respublikos Prezidento G. Nausėdos globojamas), „Prisijungusi Lietuva“ (projektą iki 2026 m. pavasario įgyvendina Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra kartu su asociacija „Langas į ateitį“ ir Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka – toliau Nacionalinė biblioteka).

Teigiama metų patirtimi galima vadinti augantį Bibliotekos filialų įtraukimą į bendrus projektus ir veiklas, stiprinant filialų kultūrinį lauką, vietos gyventojams teikiant įvairesnes ir kokybiškesnes paslaugas. Taip pat vykdyta filialų darbuotojų kompetencijų kėlimo programa, pagal kurią jie kasmet kelia kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje.

Biblioteka per metus užmezgė ir vystė daugybę vertingų bendradarbiavimo krypčių su skirtingomis bendruomenėmis ir organizacijomis. Pasirašytos kūrybinio-kultūrinio bendradarbiavimo sutartys su Rokiškio lopšeliu/darželiu „Nykštukas“, Rokiškio profesinio ugdymo

centru, Nacionaline biblioteka, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešąja biblioteka (toliau – PAVB). 2025 m. viešojoje bibliotekoje (VB) ir VB vaikų ir jaunimo skyriuje savanoriavo 2 akredituotos savanorės pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos sutartį. Pasirašyta viena individuali savanoriškos veiklos sutartis, pagal kurią suteikta galimybė Bibliotekos skaitytojui-savanoriui išvykti į kvalifikacinę kelionę pagal „Erasmus“ programą (PAVB projektas). Savanorystė atsiskleidė ir skaitytojams bei kitur gyvenantiems kraštiečiams inicijuojant ir moderuojant Bibliotekoje renginius.

2025 m. užtikrinome rajono gyventojams savišvietos, dokumentų išduoties, kultūros ir informacijos paslaugas, stiprinome teikiamų paslaugų kokybę ir viešinimą. Visus metus kvietėme bendruomenę į daugybę renginių visame rajone. Džiugu, kad Bibliotekos salėje renginių metu dažnai nelikdavo tuščių vietų. 2025-ieji išsiskyrė ir naujų kultūrinių veiklų formų paieškomis, turint tikslą eiti į naujas kultūros erdves ir gylį. Parengta Bibliotekos „Skaitymo skatinimo programa“ (remiama AB „Rokiškio sūris“), du novatoriški projektai (kūrybinis – dokumentinės video apybraižos sukūrimas ir „Literatūrinis vyksmas – kūrybinė laboratorija KNYGŲ REIVAS / 2026“), plečiantys veiklų spektrą, ugdantys skaitymo kultūrą ir formuojantys naują kultūros tradiciją – alternatyvą bibliotekoje vykstantiems renginiams, siekiant pritraukti mieste gyvenančius, tačiau Bibliotekoje nesilankančius žmones.

ĮSTAIGOS PRISTATYMAS

Įstaigos kodas Juridinių asmenų registre 190263888, adresas – Nepriklausomybės a. 16, 42117, Rokiškis, tel.: +370 647 22962, el. pašto adresas – direktore@rokiskis.rvb.lt, interneto svetainės adresas: www.rokiskis.rvb.lt

Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka yra Lietuvos viešųjų bibliotekų sistemos dalis, užtikrinanti vietos savivaldos sprendimų bibliotekų klausimais įgyvendinimą rajone. Biblioteka yra ne pelno siekianti institucija, biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės (toliau – Valstybės) ir Savivaldybės biudžetų, kaupianti, organizuojanti ir sauganti universalų dokumentų fondą, atitinkantį Rokiškio krašto istorines tradicijas, ekonominę ir kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją, gyventojų reikmes ir teikianti visuomenei bibliotekines, informacines, kultūrines ir sociokultūrines edukacines paslaugas. Biblioteka savo paslaugas teikia Rokiškio miesto ir rajono gyventojams bei svečiams, vadovaudamasi bendruomeniškumo ir lygybės principais, nepriklausomai nuo jų tautybės, religinių ar politinių įsitikinimų ir sudaro jiems sąlygas savarankiškai gilintis į bet kurią žinių sritį, suteikiant vienodas galimybes visiems naudotis internetu, skaitmeniniu turiniu ir paslaugomis. Biblioteka aktyviai dalyvauja ugdant ir nuolat atnaujinant gyventojų kompiuterinio, informacinio ir skaitmeninio raštingumo gebėjimus.

Bibliotekos misija – aktyviai dalyvauti bendruomenės kultūriniame gyvenime, į(si)traukti į vietos aktualijas, prisidėti prie Rokiškio krašto identiteto ir tapatybės formavimo, gerovės ir pažangos.

Bibliotekos vizija – nuolat kurianti ir auganti, kiekvienam Rokiškio rajono gyventojui ir svečiui aktuali, prieinama informacinė, kultūrinė, edukacinė erdvė, inovacijų centras.

Vertybės – nemokamos paslaugos, prieinamos visiems gyventojams; paslaugų įvairovė; tradicijų aktualizavimas ir inovacijos; darbuotojų profesionalumas ir kolegiškumas.

BIBLIOTEKOS KOMANDA

Struktūra. 2025 m. pabaigoje bibliotekos organizacinę valdymo struktūrą sudarė VB ir 37 filialai: 3 miesto filialai (MF) ir 34 – kaimo filialai (KF). Viešąją biblioteką sudarė Administracija (vadovas, pavaduotojas ir 6 specialistai), Lankytojų (vedėjas, 4 darbuotojai), Vaikų ir jaunimo (vedėjas, 4 darbuotojai), Informacijos ir kraštotyros (vedėjas, 4 darbuotojai), Fondų organizavimo (vedėjas, 4 darbuotojai ir Ūkio skyriai (vedėjas, 4 darbuotojai). Bibliotekos pareigybių skaičius – 63,75, iš kurių – 55,25 bibliotekininkai (priskiriami kultūros darbuotojams), 4,5 kvalifikuoti specialistai, 4 techniniai darbuotojai.

Struktūros schema (iki 2025.12.31):

PATVIRTINTA
Rokiškio rajono savivaldybės
Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos
2025 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr.V1-27

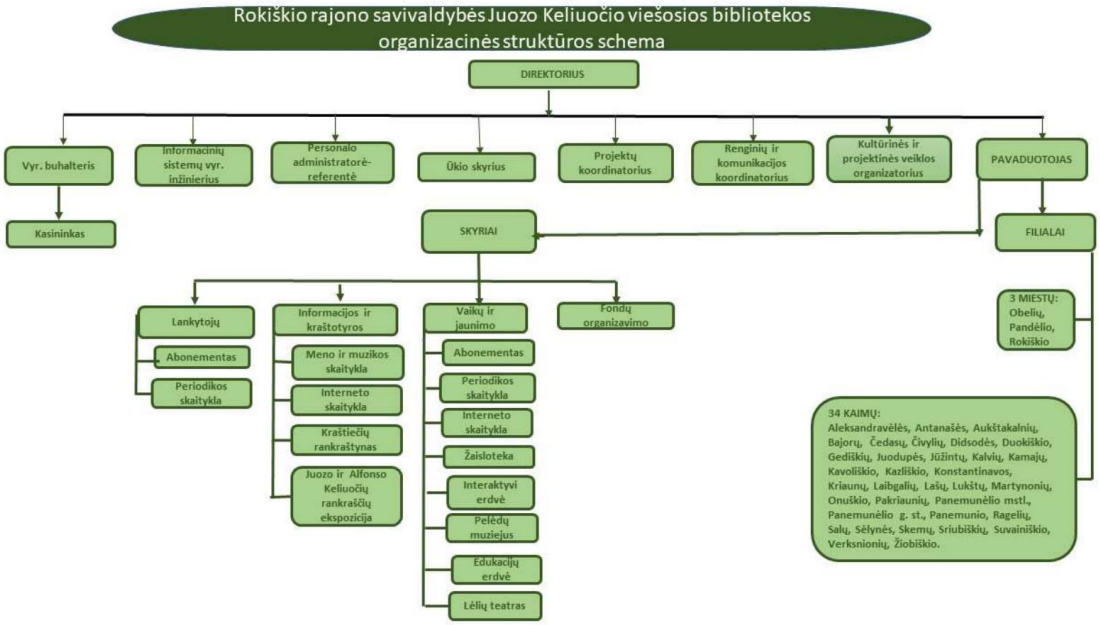

2025 m. vyko 2 Bibliotekos tarybos posėdžiai, kuriuose spręsti klausimai dėl Bibliotekos 2026 m. veiklos plano ir dėl Bibliotekos 2025 m. veiklos apžvalgos, struktūros pokyčių bei bibliotekinės veiklos perspektyvų ir kitais aktualiais klausimais.

Pokyčiai. Pareigybių struktūros pokyčiai: atsisakyta neaktualios, perteklinės rūbininko pareigybės, sukurta nauja, Bibliotekos projektines ir kultūrines veiklas stiprinanti Bibliotekos renginių ir projektų organizatoriaus pareigybė, priimtas naujas specialistas.

Sulaukę pensinio amžiaus išėjo iš darbo 3 darbuotojai (Aukštakalnių, Martynonių KF vyresn. bibliotekininkės ir VB Informacijos ir kraštotyros skyriaus vedėja). Į Aukštakalnių KF priimta dirbti 0,5 etatu Sėlynės KF (0,5 etato) vyresn. bibliotekininkė, į Martynonių KF priimta nauja darbuotoja. VB Informacijos ir kraštotyros skyriaus vedėja atleista 2025 m. gruodžio 31 d. Tą pačią dieną panaikinta vyr. buhalterio pareigybė (nuo 2026 m. sausio 1 d. – Bibliotekos turto ir finansinių išteklių apskaita vykdoma centralizuotai Savivaldybės centralizuotame buhalterinės apskaitos skyriuje).

Komandos formavimo praktikos:

- kūrėme naujas Bibliotekos nakties (Nacionalinės bibliotekų savaitės metu) ir tęsėme Bibliotekos gimtadienio ir Bibliotekininko ir Padėkos dienų tradicijas;
- vykome į Vilniaus knygų mugę įgyti profesinės patirties ir užmegzti naudingų ryšių;
- dalyvavome įvairiose socialinėse akcijose ir iniciatyvose, PAVB regioninių darbo grupių susitikimuose;
- atskiriems projektams ir svarbiems metų renginiams įgyvendinti būrėme skirtingas darbo grupes;
- stiprinome kompetencijas: 2025 m. Bibliotekos darbuotojai profesines žinias ir kompetencijas tobulino dalyvaudami VB rengiamose metodinėse dienose, Nacionalinės bibliotekos, PAVB mokymuose, stažuotėse, seminaruose, aktyviai mokėsi ir laikė testus elektroninėje (toliau – e.) aplinkoje „Kompetencijų biblioteka“. Iš viso kvalifikaciją pakėlė 27 viešosios bibliotekos ir 38 filialų darbuotojai. Pagal pateiktą PAVB ataskaitą darbuotojai žinias tobulino 806 valandas, dalyvaudami jų rengtose stažuotėse, mokymuose, seminaruose. Organizuota 14

mokymų, 12 kontaktinių, iš jų 2 nuotoliniai. 9 mokymai vyko PAVB, mūsų bibliotekoje 5. Mokymuose dalyvavo 148 dalyviai, iš jų VB 51, filialų 97. PAVB vyko mokymai „Pritrauk, paveik, įkvėpk: MIRKT edukatoriaus įgūdžių stiprinimas“, pagal Kultūros ministerijos programą „Vykdyti gyventojų medijų ir informacinio raštingumo kompetencijų ugdymo veiklas bibliotekose“. Filialų darbuotojai dalyvavo programos „Erasmus+“ (PAVB projektas) vizituose Graikijoje, Kroatijoje ir Čekijoje.

INFRASTRUKTŪRA

Plotas. Bendras rajono bibliotekų patalpų plotas 2025 m. keitėsi dėl plotų perskaičiavimo (Savivaldybės mero 2025 m. lapkričio 6 d. potvarkiu Nr. MV-506 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės turto perdavimo valdyti ir naudotis panaudos pagrindais“) – 3160,99 m^2, iš jų naudingas – 2822,37 m^2 (buvo 5274 m^2 /197 $m^{2)}$. MF – 518,54 m^2, iš jų naudingas – 480 m^2; KF – 2 642,45 m^2, iš jų naudingas – 2342,37 m^2. Viso fondo lentynų metrų rajono bibliotekose – 6159 m, atviro fondo 5711 m.

Patalpų apšildymas. Dvidešimt penkių filialų patalpos apšildomos centriniu šildymu, septyniuose filialuose (Ragelių, Konstantinavos, Skemų, Čivylių, Lašų, Antanašės, Panemunio) krosninis šildymas, penkiuose filialuose (Čedasų, Kalvių, Verksnionių, Onuškio, Didsodės) patalpos šildomos elektra.

Remontai. Pagal galimybes 2025 m. Biblioteka atliko einamuosius smulkius remonto darbus filialuose. Daugeliu darbų pasirūpino rajono seniūnijos (toliau – sen.). 2025 m. Panemunio KF naujai pastatyti lauko laiptai, sumontuoti turėklai, bibliotekos fojė sudėtos naujos grindjuostės (darbais pasirūpino Pandėlio sen.). Žiobiškio KF perdažytos lubos, sutvarkytos ir perdažytos sienos (VB ir Rokiškio profesinio centro bendradarbiavimo dėka). Salų KF pabaigė keisti viso pastato, kuriame yra ir biblioteka, stogo dangą (Kamajų sen.) Salų kaimo bendruomenė, vykdydama projektą, patekimui į pastatą įrengė pandusą, užtikrinant judėjimo negalią turinčių žmonių patekimą į biblioteką. Skemų KF pakeistas pastato stogas, apšiltintas šilumos katilo išsiplėtimo bakelis, įdėtas momentinio vandens pašildymo maišytuvas, atliktas įėjimo į pastatą koridoriaus remontas Rokiškio kaimiškoji sen. ir bendruomenė). Laibgalių KF kraštotyros patalpoje atnaujintos grindys, suremontuotos dvi senos lentynos. Sutvarkytas gėlynas šalia pastato, kuriame yra biblioteka (Jūžintų sen.). Verksnionių KF perdažytos grindys (VB), Pandėlio MF prie bibliotekos pastatyti 2 suoliukai (Pandėlio sen.). Juodupės KF iš lauko pusės apšiltintas bibliotekos pastatas (Savivaldybė). Lukštų KF pastato koridoriuje pabaigta keisti lubų danga, atnaujinti šviestuvai, perdažytos lauko durys (Juodupės sen.). Kriaunų KF pakeisti foje langai, bibliotekos vidaus ir lauko durys, sutvarkyti lauko laiptai (Kriaunų sen. ir Savivaldybė). Atliktas VB Vaikų ir jaunimo skyriaus laiptų remontas (Savivaldybė).

Techninis aprūpinimas. Rajono bibliotekose buvo 402 darbo vietos vartotojams. Iš jų – 195 kompiuterizuotos (134 vartotojams ir 68 darbuotojams) ir prijungtos prie interneto. Darbuotojams skirtos 68 kompiuterizuotos darbo vietos. Visi filialai aprūpinti daugiafunkciais spausdintuvais ir vaizdo projektoriais. Foto kopijavimo aparatų, tiesiogiai prieinamų vartotojams, buvo 41 vnt. Visose rajono bibliotekose išlaikytas aukštas interneto greitis – 30 Mbps. Kartą-du per metus filialuose atlikta kompiuterių techninė profilaktinė priežiūra, programinės įrangos ir operacinės sistemos atnaujinimo darbai, esant poreikiui, šalinti kompiuterinės technikos gedimai. 2025 m. gauti 2 nešiojami kompiuteriai vartotojams (Nacionalinė biblioteka), įsigyta garso aparatūra (INTERREG projektas).

Prieinamumas. Išlikęs platus rajono bibliotekų tinklas suteikia galimybę visiems rajono gyventojams naudotis bibliotekų paslaugomis. Negalią turintiems ir senyvo amžiaus rajono bibliotekų vartotojams leidiniai pristatyti į namus. Visi rajono gyventojai turėjo galimybę naudotis mobiliomis Bibliotekos paslaugomis. Prieinamumą prie VB paslaugų didino: neįgaliesiems skirti privažiavimai ir keltuvas, knygų savitarnos grąžinimo įrenginys.

Nuo 2025 m. sausio 1 d. visose rajono bibliotekose skaitytojo pažymėjimas arba jo dublikatas išduodamas nemokamai, tuo veiksmu Bibliotekos paslaugas dar labiau artinant prie visuomenės ir suteikiant visiems galimybes tapti skaitytojais ir/ar lankytojais.

FINANSAI

Finansiniai ištekliai. Rajono bibliotekų finansavimo šaltiniai yra – Savivaldybės ir Valstybės biudžetai. Pagrindinis finansavimo šaltinis – Savivaldybės biudžetas: skirtos lėšos 2025 m. lyginant su 2024 m. padidėjo 4,87 proc. Bibliotekos darbo organizavimui ir administravimui 2025 m. Savivaldybė skyrė –1305784,53 Eur (2024 m. –1242150,72 Eur), iš kurių 91,57 proc. skirta darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui apmokėti, 8,43 proc. skirta kitoms veikloms (komunalinėms paslaugoms, ryšių, transporto, spaudinių prenumeratos, ūkinėms ir kanceliarinėms prekėms, kvalifikacijai ir kitų paslaugų įsigijimui). Valstybės biudžeto lėšos, skirtos Bibliotekai – 2228,00 Eur daugiau nei 2024 m. (mažiau skirta knygoms įsigyti, bet gautas projektinis finansavimas).

Per 2025 m. gauta 6196,32 Eur (2024 m. – 5239 Eur) specialiųjų programų lėšų už įstaigos paslaugas. „Skaitymo skatinimo programos“ vykdymui iš rėmėjų (AB „Rokiškio sūris“) gauta 5000 Eur (2024 m. – 3000 Eur) lėšų. 2025 m. Biblioteka įgyvendino 4 kultūrinius projektus už 10930 Eur. Juos finansavo Lietuvos kultūros taryba (3000 Eur) ir Rokiškio rajono savivaldybė (7930 Eur).

Savivaldybės lėšos 2022-2025 m.:

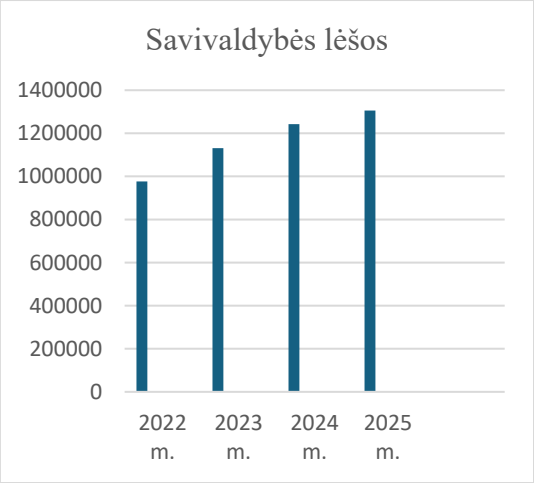

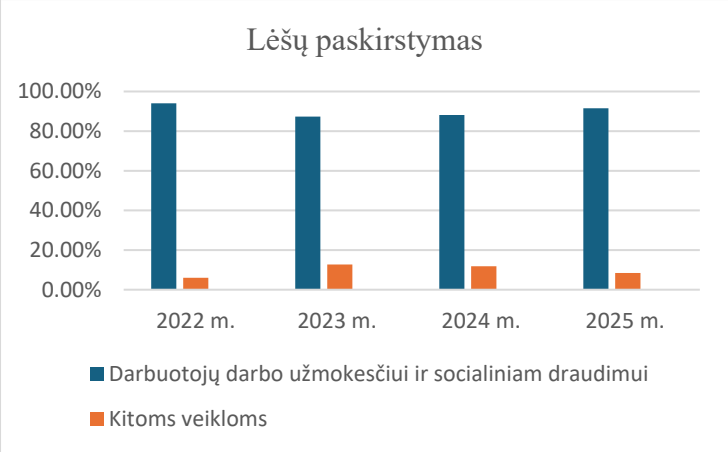

SAVIVALDYBĖS IR VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠOS

Pajamos ir išlaidos 2024-2025 m.:

Eil. Nr.	Pajamos	2025 m., Eur	2024 m., Eur
1.	**Savivaldybės biudžeto lėšos:**	**1305784,53**	**1242150,72**
1.1.	Bibliotekos darbo organizavimui ir administravimui	1297854,53	1233170,00
1.2.	Projektams skirtas finansavimas	7930,00	8980,72
2.	**Bibliotekos uždirbtos lėšos (specialiosios programos lėšos)**	**6196,32**	**5239,53**
3.	**Valstybės biudžeto lėšos:**	**38224,00**	**35996,00**
3.1.	Knygų įsigijimui	35224,00	35996,00
3.2.	Kultūros tarybos projektams	3000,00	0,00
4.	**Gauta parama**	0,00	180,78
4.1.	**Draudimo išmoka**	0,00	0,00
4.2.	**Išlaidos**	**1311980,85**	**1123959,00**

5. 5.1. 5.2.	**Bibliotekos darbo organizavimui ir administravimui:** Darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui Veiklai (komunalinėms paslaugoms, ryšių, transporto, spaudinių prenumeratos, ūkinėms ir kanceliarinėms prekėms, kvalifikacijai ir kitų paslaugų įsigijimui)	 1195705,23 116275,62	 1095330,00 137840,00
6.	Knygų įsigijimui	35224,00	35996,00
7.	Projektų veikloms	7930,00	8980,72

DOKUMENTŲ FONDAI

Bibliotekų fondai. 2025 m. pabaigoje bibliotekos fonduose (VB, MF ir KF) buvo 281 135 fiz. vnt. (2024 m. – 285 389 fiz. vnt.) dokumentų (leidinių). Lyginant su praėjusiais metais fondas sumažėjo 4254 fiziniais vienetais (fiz. vnt.), t.y. 1,5 procento. Tolygiai procentaliai, atsižvelgiant į aptarnaujamų lankytojų skaičių, atnaujintas tiek VB, tiek filialų fondai, nurašius nusidėvėjusius, turinio požiūriu neaktualius leidinius ir papildžius naujais leidiniais. Per metus 11 480 fiz. vnt. dokumentų. Lyginat su 2024 m. gauta 1071 fiz. vnt. daugiau. Iš INTERREG projekto „Wind of change“ lėšų įsigytos 165 knygos. 2025 m. iš Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Los Andžele gauta 10 dėžių knygų (M. Gimbutienės kolekcija, Alės Rūtos asmeninė biblioteka ir Ž. Gimbutaitės knygos) knygų. Taip pat Alės Rūtos dukters Vijolės Arbas sūnus Kimo Arbas dovanojo mamos asmeninę biblioteką.

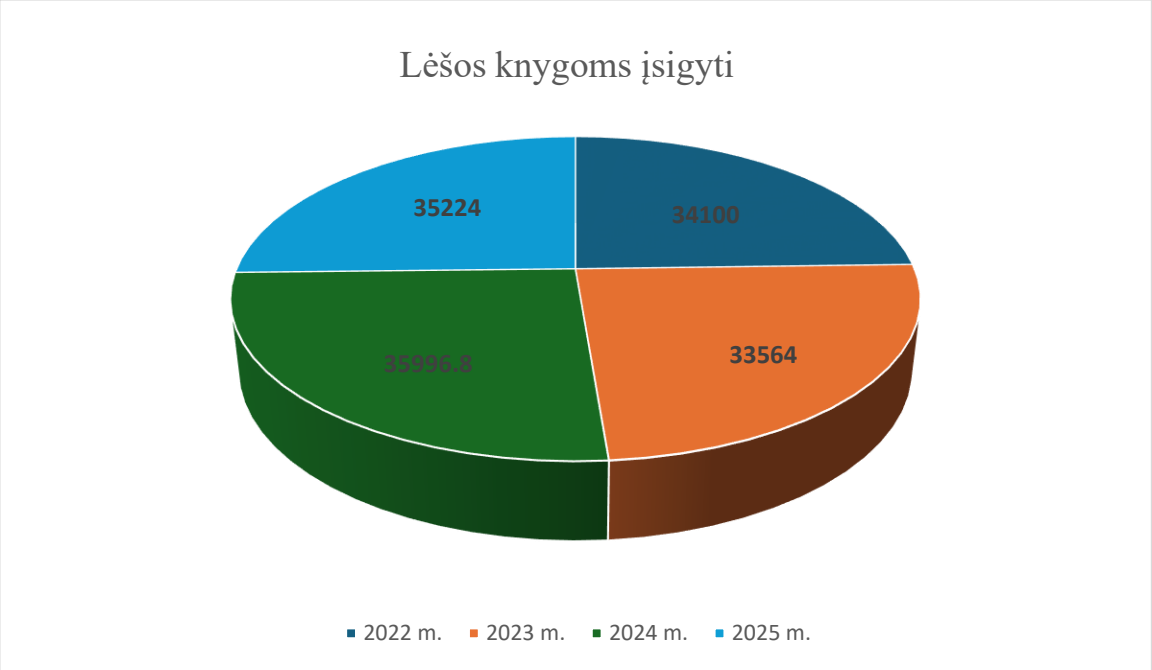

PAGRINDINIAI BIBLIOTEKINĖS VEIKLOS RODIKLIAI IR JŲ POKYTIS

Bibliotekinis bendruomenės aptarnavimas. 2025 m. LIBIS (Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema) sistemoje buvo užregistruota 7214 vartotojų – 564 daugiau nei 2024 m. (6650). Kasmet keičiantis vieningai visų Lietuvos viešųjų bibliotekų statistinių duomenų apskaitai, svyruoja dauguma rodiklių (Wi-Fi, interneto lankytojų ir kt.), todėl sunku juos lyginti su ankstesnių metų rodikliais be papildomo paaiškinimo.

Lankytojai. Biblioteka, teikdama leidinių išdavimo, interneto ir periodikos skaityklos, renginių ir parodų lankymo ir kitas paslaugas, praėjusiais metais aptarnavo 191 903 (2024 m. – 192 464) lankytojus (su Wi-Fi lankytojais). Bibliotekai vienas svarbiausių rodiklių (be Wi-Fi) – gyvai

besilankančių bibliotekose lankytojų skaičius nemažėja: 2025 m. apsilankė 151 093, 2024 m. – 158 694 lankytojai (7601 lankytoju daugiau). Lankytojų vaikų rajono bibliotekose buvo 40384. Interneto vartotojai, lankytojai, bevielio viešos interneto prieigos (VIPT) seansų skaičius yra apskaitomi per VRSS (vartotojų statistikos ir registravimo sistemą) iš kurios yra imami duomenys mėnesio veiklos rodikliams ir metinėms veiklos ataskaitoms. VIPT vartotojų skaičius rajone – 1797. Interneto seansai (apsilankymai) – 6378.

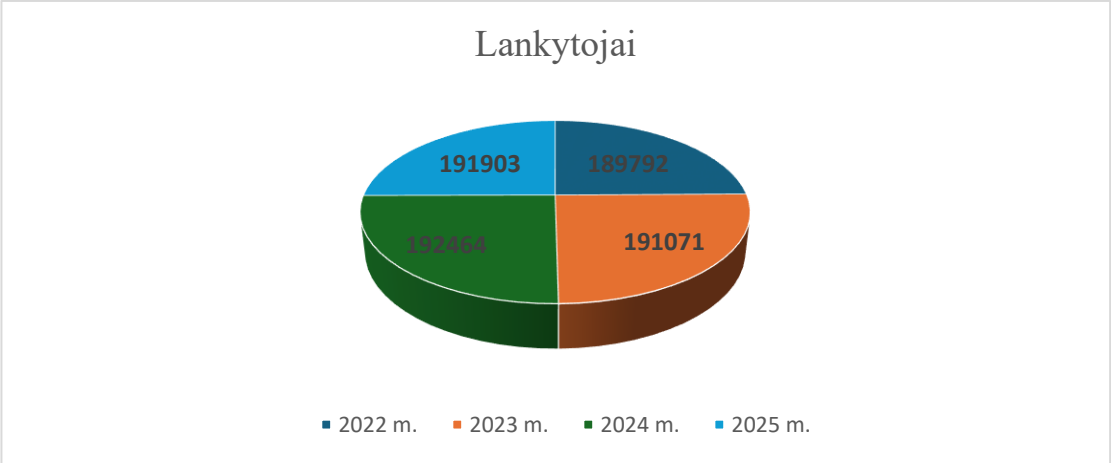

Dokumentų išduotis. Išaugo kitas svarbus Bibliotekos rodiklis – dokumentų išduotis (2025 m. išduota skaitytojams 364 574 dokumentų (dok.), 2024 m. – 362 642 dok. – 1932 dok. daugiau), iš kurių didžiąją dalį sudaro periodikos išduotis – 231 568 egz. periodikos. Tai sudaro 63,5 proc. visos išduoties. Šis skaičius rodo, kad periodika, finansuojama Savivaldybės, išlieka paklausi, ypač filialuose. Trūkumas tas, kad periodika brangsta ir jos periodiškumas mažėja, todėl mažėja periodikos išdavimas. Į namus išduota 244 960 egz. 246787 egz. dokumentų, vietoje naudotis išduoti 119 614 115855 egz. Gyventojų skaitomumas rajone – 55,5. Tenkindami vietos vartotojų poreikius, filialų darbuotojai iš viešosios bibliotekos fondų parvežė jų pageidaujamų knygų 2978 egz. (2024 m. – 2867 egz.).

24/7 paslaugos (prieinamos 24 val. per parą). Rajono gyventojai sėkmingai naudojosi mobiliomis Bibliotekos paslaugomis: TBA-S (tarpbibliotekinis abonementas – galimybė savarankiškai užsisakyti portale www.ibiblioteka.lt norimą leidinį iš kitų Lietuvos bibliotekų). 2025 m. gauta 80 užsakymų, išsiųsti 66 dokumentai, gauti 56. Užsakymų sumažėjo, nes baigėsi projekto valstybinis finansavimas.

Paklausūs buvo Knygomatai (prie VB ir prie VB Vaikų ir jaunimo skyriaus) per kuriuos išduotos 553 knygos. Kiekvieną dieną vidutiniškai gaunama po 5 užklausas.

Dokumentų grąžinimo įrenginiu naudojosi skolininkai, skaitytojai, skubantys į darbus ar grąžinantys knygas nedarbo metu. Dokumentų grąžinimo dėžėje dažnai randama dovanotų knygų.

Ateityje planuojama įsigyti ir daugiau mobilios įrangos ir plėsti bibliotekos paslaugų prieinamumą ir kitose miesto bei rajono vietose (Obeliai, Pandėlys, Juodupė).

Knygnešystė. Neįgaliųjų aptarnavimas. 2025 m. nesumažėjo knygų pristatymo į namus paslauga. Viso rajone aptarnauti 193 gyventojai, daugiausia spaudinių į namus skaitytojams pristato KF (168) bibliotekininkai (MF– 16). VB darbuotojai aptarnavo 9 skaitytojus (apsilankė 57 kartus ir nunešė 152 knygas) namuose, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių negalėjo lankytis Bibliotekoje. 3 kartus surengėme literatūrinius skaitymus Rokiškio Šv. Apaštalo Evangelisto Mato parapijos senelių namuose (toliau – Senelių globos namuose).

Garsines knygas, pateikę gydytojo išrašytą pažymėjimą apie regėjimo negalią, Bibliotekoje skaitė 87 skaitytojai (skaitytojui išduodamas garsinių knygų skaitymo grotuvėlis, į kurį bibliotekininkės įrašo pageidaujamas knygas). Per metus perskaitytos 1137 garsinės knygas. Iš ELVIS (Elektroninių Leidinių Valdymo Informacinė Sistema, sukurta ir administruojama Lietuvos

audiosensorinės bibliotekos, – virtuali biblioteka, skirta žmonėms, negalintiems skaityti įprastai spausdinto teksto) į grotuvėlius įkeltos 882 knygos.

Skaitytojai pamėgo naudotis ir programėle „ELVIS mini“ (skirta vyresnio amžiaus skaitytojams, kurie dar tik pradeda draugauti su technologijomis. Programėlės užrašai dideli, mygtukai ir ikonos – stambūs, o valdymas – labai paprastas), kuri veikia įrenginiuose su „Android“ operacine sistema. Prie ELVIS administratorių Rokiškio rajone prisijungė Panemunio, Kamajų, Pandėlio ir Juodupės filialai, pradėję išdavinėti įrašytas knygas. ELVIS autobusiukas (po Lietuvos miestus ir atokiausius kaimus keliaujanti biblioteka, skirta vyresnio amžiaus žmonėms, kuriems sunku skaityti) apsilankė Juodupėje ir Bajoruose, Kavoliškyje, Duokiškyje, Laibgaliuose, Lukštuose, Čivyliuose.

Informacinės ir elektroninės paslaugos. Elektroninio turinio kūrimas. Kylant visuomenės informaciniam bei skaitmeniniam raštingumui, daugiau informacijos pateikiama virtualioje erdvėje. Vartotojai turi galimybę savarankiškai pasinaudoti bibliotekos elektroniniu katalogu neatvykę į biblioteką. 2025 m. rajono bibliotekos atsakė į 6421 gyventojų pateiktą informacinę užklausą. 196 Bibliotekos skaitytojai naudojosi teisinių dokumentų duomenų baze INFOLEX bei užsienio duomenų baze EBSCO. Bibliotekoje kuriamas Bibliotekos katalogas ir duomenys siunčiami į visos Lietuvos bibliotekų Jungtinį katalogą, kuriuose talpinama informacija tarnauja atsakant į vartotojų užklausas. Daug informacijos galima rasti Bibliotekos elektroninėje (toliau – e.) svetainėje www.rokiskis.rvb.lt Gyventojams teikiamos individualios konsultacijos duomenų bazių vartojimo, informacijos paieškos klausimais.

Mokymai. 2025 m. VB ir filialai aktyviai dalyvavo programoje „Prisijungusi Lietuva“. 5 grupės suorganizuotos VB, jose dalyvavo 38 dalyviai ir 3 grupės filialuose, kuriose dalyvavo 36 dalyviai. Viso suorganizuotos 8 mokymų grupės, kuriose dalyvavo 74 dalyviai.

Vyko 782 individualūs mokymai ir 141 (2024 m. – 96) grupėse. Skaitmeninio raštingumo apmokyti 510, Medijų raštingumo – 386 (2024 m. – 238) gyventojai. Mokymų dalyvių skaičius – 1683 (2024 m. – 1389).

Pastaraisiais metais Lietuvos Kultūros ministerija aktyviai skatina medijų ir informacinį raštingumą (MIRKT) per viešąsias bibliotekas, kurios programa yra nuolat atnaujinama. 2025 m. VB ir filialuose buvo surinktos 386 grupės, apmokyti 659 dalyviai, suteiktos 947 konsultacijos MIRKT tema, pravesta 10 edukacinių užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 105 dalyviai. Pasaulinei MIRKT savaitei organizuotas tradicinis orientacinis žygis.

VIPT-uose vykdytos skaitmeninės akcijos, mokoma skaitmeninio ir MIRKT įvairiomis temomis. Didžiausio susidomėjimo sulaukė šie mokymai: elektroninio deklaravimo sistema, Registrų centro „elektroninės paslaugos“, naudojimasis išmaniaisiais telefonais, Sodros e. paslaugos, E. sveikatos sistema, dirbtinis intelektas, kritinis mąstymas, informacijos vertinimas ir atranka.

Skaitmeninimas. Dalyvaujant PAVB vykdomame skaitmeninimo projekte 2025 m. suskaitmeninti Rokiškio krašto kultūros žurnalo „Prie Nemunėlio“ 2023 m.(51) ir 2024 m. (52) numeriai. Viso jau nuskenuota ir patalpinta virtualioje erdvėje 36 numeriai. Dar 2023 m. pradėtas skaitmeninti rajoninis laikraštis „Po Spalio vėliava“ ir „Spalio vėliava“ (dabar „Gimtasis Rokiškis“). 2025 m. suskaitmeninti 1966-1967 metų komplektai. Viso suskaitmeninti ir patalpinti virtualioje erdvėje 1960 – 1967 m. šių laikraščių komplektai.

Kraštotyra. Kraštotyros kartoteka papildyta 87 kortelėmis. Parengti 43 (2024 m. – 39) kraštotyros darbai. Į vieningą rajono bibliotekose saugomų kraštotyros darbų virtualų katalogą 2025 m. suregistruoti 8 kraštotyros darbai (viso suregistruoti 34). Bibliotekos e. svetainės „Kraštotyros“ skiltyje galima susirasti informaciją apie visus Rokiškio krašto garbės piliečius, įrengtą kraštiečių rankraščių ekspoziciją, Bibliotekos leidinius. Čia kiekvieną mėnesį skelbiami sąrašai „Viešoji biblioteka spaudoje“ ir „Rokiškio kraštas ir kraštiečiai spaudoje“. Kiekvienų metų pradžioje talpinamas tų metų „Rokiškio rajono įžymių datų kalendorius“. Rengiamas žymių kraštiečių biobibliografinis žodynas, į kurį įtrauktas 1201 kraštietis ir pateiktos 488 kraštiečių biografijos. Pradėtas rengti rajono bibliotekose saugomų kraštotyros darbų virtualus katalogas su galimybe pildyti jį pilnatekste informacija. 2025 m. pilnai suregistruoti 34 filialų ir VB darbuotojų parengti kraštotyros darbai. Palaikomi ryšiai su kraštiečiais.

KULTŪRINĖ VEIKLA

Rajono bibliotekose suorganizuoti 1652 renginiai (654 renginiai ir 998 paroda). Renginių sumažėjo neženkliai – 76, tačiau labai išaugo jų kokybė ir apimtis. 2025 m. pradėta vykdyti Bibliotekos „Skaitymo skatinimo programa“, vyko rašytojų, kraštiečių jubiliejinių datų paminėjimo, šviečiamieji, kalendorinių švenčių ir kt. pobūdžio renginiai. Rajono bibliotekų renginiuose apsilankė 29 280 lankytojų: 3987 daugiau ne 2024 metais.

Renginių (be parodų) skaičius ir renginių lankytojų skaičius:

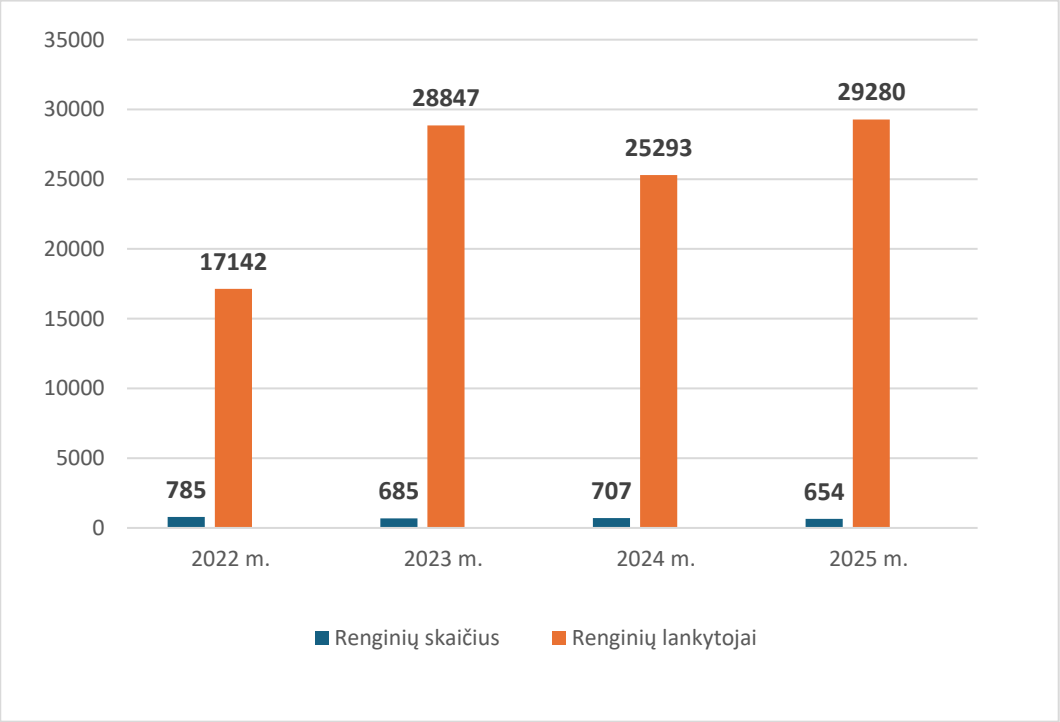

Renginiai. Įgyvendinti rajono prioritetiniai projektiniai renginiai:

- tradicinė Poezijos, dainų ir artumos šventė ŠIRVYNĖ 2025 – „Stoviu aš kaip Čiurlionio legendų šaulys“ poeto P. Širvio tėviškėje, Degučiuose, Rokiškio rajone, išlaikanti unikalios šventės tradicijas, telkianti įvairaus amžiaus rajono gyventojus atrasti, pažinti poetą ir jo kūrybą, akcentuojantis į veiklų profesionalumą, kūrybiškumą, skatinanti bendruomeniškumą;
- XXIX Aukštaitijos regiono lėlių teatrų festivalis „Kai atgyja lėlės“ – tęstinis projektas, skirtas 4–15 m. amžiaus vaikams, šeimoms, populiarinant vaikų literatūrą ir lėlių teatro meną. Parodyti 5 spektakliai (Kurtuvėnų, Rokiškio, Bajorų, Pasvalio ir profesionalus lėlių teatras „Lino lėlės“ iš Klaipėdos).

Rokiškio gimtadienio dieną vyko kraštietės, Rokiškio krašto garbės pilietės N. Bučiūtės sūnaus, aktoriaus S. Bareikio knygos „Odė Lūzeriui“ pristatymas, Biblioteka vykdė MIRKT edukacijas „Cookie Truck“ (apsilankė 236 asmenys) ir kūrybines dirbtuvėles vaikams L. Šepkos parke.

Bibliotekos 102-ajam gimtadieniui organizuotas simbolinis 102 minučių žygis „Bibliotekos ir laisvės pėdomis Rokiškyje“, kuriame dalyvavo daugiau nei 60 dalyvių.

Poezijos pavasario sezoną atidarė „Bastūno sezonas“ – koncertas balsui, kalbai, saksofonams, elektronikai ir perkusijai (poetas G. Norvilas, V. Labutis, A. Gotesmanas).

Rokiškio krašte (Kamajų „Galukiemyje“ ir Rokiškyje) vyko 61-ojo tarptautinio festivalio „Poezijos pavasaris“ Rokiškio krašte skaitymai.

Minint kunigo, poeto A. Strazdo 265-ąsias gimimo metines pristatytas kamajiškių spektaklis „Strazdelio teismas“ (rež. N. Čirūnienė). Paminėtos garsių krašto moterų rašytojų Alės Rūtos 110-osios (Poetinis regėjimas „Be Tavęs“,) ir literatės E. Naginskaitės-Vajegienės 100-osios gimimo metinės. E. Naginskaitei-Vajegienei bibliotekos ir rajono literatų klubo „Vaivorykštė“ iniciatyva

atidengta atminimo lenta Rokiškio Krašto kultūros veikėjų sienoje. Bibliotekos P. Širvio kiemelyje paminėtas P. Širvio 105-asis gimtadienis. Rašytojos Alės Rūtos 110-osioms gimties metinėms sukurtas „Poetinis regėjimas“ (garsas ir šviesa – Alės Rūtos anūkas J. Kimo Arbas). Poeto modernisto Rainer Maria Rilkės 150-asis jubiliejus suskambo poetiniais skaitymais (Rokiškio teatro aktorė Ž. Šiškūnaitė-Jasinevičienė ir Inkognito). Keletą renginių organizavo ir moderavo Bibliotekos savanorė I. Sakapilvytė, skaitytoja A. Aurylė: fantastikos žanro knygos J. Waldner „Demonai, kurie mane saugo“ ir E.M.A. „Kur baigiasi sapnai“ bei istorikės K. Petrauskės istorinis romanas „Slanimo raganos. Sapiegos byla“. Kraštietė I. Bukelevičė inicijavo ir moderavo susitikimą su Andželika ir Rimvydu Laužikais (Knyga „Kuchmistras“).

Bibliotekoje įteikta Liudo Dovydėno literatūrinė premija rašytojai I. M. Sokolovaitei. Netrūko i knygų pristatymų: A. Danio audio knygą pristatė rašytojo anūkas Ž. Danys. Vyko D. Kalinauskaitės, A. Ruseckaitės, M. Baltrušaitytės romanų, R. Širvinskienės poezijos knygos-fotoalbumo, tautodailininkės A. Gegelevičienės darbų albumo, rokiškietės pedagogės J. Juodinytės poezijos, E. Samuolytės romano ir kt. L. Vasilevičius VB ir Juodupės KF pristatė knygą „Sėlių kardas: sakmės apie Juodupės akmenis“. Salė nesutalpino norinčiųjų dalyvauti kunigo, rašytojo Beno Lyrio knygos „Kunigo širdies dienoraštis“ pristatyme. Bibliotekoje vyko rajono literatų kūrybos skaitymai. Metų užbaigoje Bibliotekos skaitytojus pakvietėme į trečiąjį „Padėkos vakarą“, skambant Džiazo trio „Broliai Bazarai“ (rėmėjas – AB „Rokiškio sūris“).

2025 m. Biblioteka pradėjo vykdyti tarptautinio projekto „Wind of change“ veiklas, skirtas senjorų socialinei įtraukčiai, emocinei gerovei ir aktyviam dalyvavimui bendruomenės gyvenime. Buvo organizuoti 23 renginiai, kuriuose apsilankė 386 registruoti asmenys. Didžiąją veiklų dalį sudarė biblioterapijos užsiėmimai, vykę filialuose: Obeliuose, Panemunėlio geležinkelio stotyje, Juodupėje, Salose, Bajoruose, Jūžintuose, Kamajuose, Kriaunose ir Kavoliškyje. Buvo surengtos trys senjorams skirtos edukacinės išvykos, terapiniai užsiėmimai ir renginiai Senelių globos namuose ir Bibliotekoje visiems gyventojams. Rokiškyje vykusio tarptautinio seminaro „Gyvūnų asistuojama terapija", subūrusio senjorus iš Rokiškio, Šiaulių ir Ludzos (Latvija), metu vyko teoriniai ir praktiniai užsiėmimai, stiprinantys emocinę gerovę bei gyvenimo kokybę. 2025 m. Bibliotekoje įkurta „Sensorinė erdvė“, kur vyko sensoriniai skaitymai ir patyriminiai užsiėmimai. Per metus joje apsilankė 185 asmenys. Bibliotekoje įrengta ir STEAM (integralus, į tikrovės reiškinių pažinimą, pritaikymą ir problemų sprendimą kreipiantis gebėjimų ugdymas gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, menų ir matematikos kontekste) erdvė, kurioje veiklos įvairaus amžiaus žmonėms su negalia prasidės 2026 metais.

Vaikų ir jaunimo skyriaus renginiai. 2025 m. pravesta 191 įvairių renginių: 50 vaizdinių ir apie 141 žodinių. Jų tarpe 5 išvykos su edukacinėmis programomis, 5 lėlių teatro „Padaužiukai“ spektaklių rodymai. Pravestos 34 edukacinės programos. Suorganizuota 15 rytmečių, 2 popietės, 5 literatūrinės valandėlės, 29 žaidimų dienelės, 4 teatralizuotos valandėlės, 7 garsiniai skaitymai, 4 edukaciniai užsiėmimai, 34 teatro kūrybiniai užsiėmimai, 3 kūrybiniai rašymai, 5 susitikimai, netradicinės pamokos, knygų pristatymai, IT užsiėmimai, filmų peržiūros, festivalis, padėkos vakaras ir kt. Renginiuose dalyvavo 5241 lankytojai, (iš kurių – 4171 vaikai). Lyginant su pernai metais, renginiuose lankytojų sulaukta daugiau.

Lankytojai išbandė netradicines mokymosi formas, dalyvavo edukaciniuose užsiėmimuose, žiūrėjo 3D filmus ar tiesiog turiningai leido laisvalaikį. Vyko kūrybiniai ir teatralizuoti, interaktyvūs užsiėmimai, susitikimai, popietės, rytmečiai, literatūrinės valandėlės, teatralizuoti skaitymai, žaidimų dienelės, įsijungta į skaitymo skatinimo akcijas ir kitas iniciatyvas. Organizuotos literatūrinės valandėlės, skirtos paminėti valstybines ar kalendorines šventes. Tarptautinei gimtosios kalbos dienai paminėti antrus metus iš eilės vyko vyresnių klasių moksleivių kūrybinis rašymas.

Vaikams ir jaunimui suorganizuotas renginių ciklas, skirtas Bibliotekos Lėlių teatro „Padaužiukai“ 30-mečio jubiliejui: sukurtas video pristatymas, vyko 2 renginiai, kūrybinės dirbtuvės. Pastatyti du nauji spektakliai. Šeimų kolektyvas parodė šešėlių spektaklį pagal H. K. Anderseno pasaką „Coliukė“. Bibliotekininkų kolektyvas paruošė lėlių spektaklį „Drąsusis peliukas“. Vyko 5 teatro pasirodymai, iš jų 2 išvykose. Spektakliai rodyti lėlių teatrų festivalyje „Kai atgyja lėlės“,

Pasvalio M. Katiliškio viešojoje bibliotekoje, Pandėlio UDC, bibliotekoje organizuotame kalėdiniame padėkų vakare.

Vykdant projektą „Keliaujanti skaityklėlė – VIII“ mažieji skaitytojai susitiko su vaikų rašytojais: gamtininku M. Čepuliu, I. Zarambaite, B. Bėrantu, V. Palčinskaite, M. Baltrušaityte. Mažuosius džiugino „Teatro P“ ir dainų atlikėjo V. Kazlausko pasirodymai.

Interaktyviose erdvėse moksleivių atostogų metu ir ne tik lankytojai laisvalaikį leido konstruodami „Lego“ programuojamus robotus, „Ficher Technik“ konstruktorius. Mėgstami išliko žaidimai ir pramogos su „VIVE COSMOS“ virtualios realybės akiniais, „Xbox One“. Demonstruotuose filmuose apsilankė apie pusantro šimto žiūrovų. Dalyvauta Europos trumpametražinių filmų platintojus vienijančios organizacijos „Short Circuit“ programoje „Trumpa bet diena: animacinės istorijos vaikams“. Inovatyvių paslaugų plėtrai 2025 m. integruoti populiarūs skaitmeniniai įrankiai. Naudojant platformą „Wordwall“, sukurta interaktyvi teminė viktorina „Apie pelėdas“. Paklausos sulaukė nauja paslauga – QR kodų diegimo technologija. Lankytojai nuskanavę QR kodus, gaudavo papildomas užduotis ir sužinodavo naujus faktus. Įtraukiantys švietėjiški interaktyvūs žaidimai „Spoofy“ ir „Interland“ padėjo mokytis saugaus, atsakingo elgesio internete bei spręsti su išmaniaisiais prietaisais susijusias problemas. Pasaulinės lėlininkų dienos proga vyko teatriniai žaidimai. Daug emocijų suteikė skaitymo akcija „Tėčiai skaito vaikams“, kurios metu pasakas vaikams skaitė tėčiai. Tradicine tapusi abėcėlės pasveikinimo valandėlė sukvietė rajono mokyklų pirmokus ir jų mokytojas.

Parodos. Rajone surengtos ir eksponuotos 998 (iš jų vaikams – 241) įvairios tematikos literatūrinės, teminės, dailės ir tautodailės darbų, fotografijos ir kūrybinių darbų parodos. VB Lankytojų skyriuje parengta 13 parodų rašytojų, istorinių asmenybių jubiliejams, valstybinėms šventėms paminėti ir kūrybinių darbų parodos. Parodų galerijoje „Autografas“ eksponuotos V. Bubelytės, Ž. Kropo, foto klubo „Ežerų žemė“, juvelyrės J. Erminaitės-Šimkuvienės, K.L Richter, K. Milaševičiaus fotografijų, G. Kolosovienės karpinių, E. Žvaigždino, L. Žutautienės, F. Kybartienės, Rokiškio Romuvos gimnazijos moksleivių tapybos darbų parodos. VB Informacijos ir kraštotyros skyrius parengė 24 įvairios literatūros parodas kraštiečių jubiliejinių datų paminėjimui, Holokausto dienai atminti, parengtas parodų ciklas, skirtas J. Keliuočio literatūrinės premijos laureatams. Meno ir muzikos erdvėje veikė VšĮ „Jautri širdis“ vaikų dienos centro kūrybinių darbų, R. Junokienės gulbių kolekcijos, A. Daščioro lipdinių ir paveikslų, N. Gasiūnienės megztų paveikslų, I. Sulejevo ir Ž. Puljanauskaitės kūrybos darbų, J. Erminaitės-Šimkuvienės juvelyrikos, D. Stočkaus padažinių (pieninukų) kolekcijos, M. K. Čiurlionio 32-jų reprodukcijų, V. Kurklietytės-Kublickienės tapybos darbų, Rokiškio socialinių paslaugų centro Obelių Krizių centro paslaugų gavėjų, Rokiškio jaunimo centro dailės mokyklos mokinių keramikos darbų parodos. VB Vaikų ir jaunimo skyriuje eksponuotos parodos skirtos įžymioms datoms, rašytojų, menininkų jubiliejams paminėti. 2025 m. čia parengta 50 įvairaus pobūdžio parodų: 22 spaudinių, 4 knygų, 13 kūrybinių darbų, 5 tapybos ir piešinių, 2 kolekcijų, 3 nuotraukų ir virtualios realybės.

Parodų pristatymai. VB Parodų galerijoje vyko kraštiečių – Nacionalinės meno ir kultūros premijos laureatės V. Bubelytės parodos „Monospektaklis kitaip“, G. Kolosovienės jubiliejinės parodos „Karpinių sūkury“ ir A. Gegelevičienės kūrybos darbų parodos „Negaliu sėdėti be darbo“ bei fotografijų parodos „1991 m. Sausio įvykiai Viliaus Jasinevičiaus fotografijoje“ pristatymai.

Virtualios parodos. 2025 m. parengtos virtualios parodos: „Vyskupas, rašytojas, tautos mokytojas: M. Valančius“, „Biblioteka nuo pavadinimo iki turinio”, „Eilėraščiai, skirti Pauliui Širviui“, „Kostui Černiui – 100“, kurios „eksponuojamos https://www.rokiskis.rvb.lt/virtualios-parodos/

Filmų peržiūros. VB ir VB Vaikų ir jaunimo skyriuje vyko lietuviškų ir vaikiškų filmų dienos, dokumentinių filmų „Nepatogaus kino“ (10 filmų peržiūrų, filmus stebėjo 70 lankytojų) festivalis (Lietuvos žmogaus teisių centras) ir lietuviškų trumpametražių filmų vaikams „Trumpa, bet diena: animacinės istorijos vaikams“ programa (agentūra „Lithuanian Shorts“).

Renginiai ir parodos filialuose. Filialuose renginiais ir parodomis formomis minėtos iškilių kraštiečių jubiliejinės, istorinės datos, bibliotekų jubiliejai, vyko Nacionalinės bibliotekų savaitės, Šiaurės šalių bibliotekų savaitės, Suaugusiųjų mokymo savaitės, Čiurlionio metams, P. Širvio 105-

osioms gimimo metinėms ir kitoms progoms paminėti skirti renginiai. Filialai jungėsi prie akcijų „Metai su knyga“, „DUOday“ diena, Bendradarbiaujant su vietos bendruomenėmis rengtos kaimų šventės, daugybė etnokultūrinių renginių bei edukacijų (Konstantinavos KF – prie „Pirmosios pradalgės“ varžytuvių, Lukštų KF – prie „Lukštietinių“ ir „Porciunkulės atlaidų“, Suvainiškio KF – prie „Spanguolinės“, Laibgalių KF – prie „Rudeninių gandrinių“, Pakriaunių KF – prie „Medunešio“, Obelių MF – prie „Obelinių“, Antanašės KF – prie bendruomenės 20-mečio įkūrimo šventės. Aleksandravėlės kaimo bendruomenės 20-mečio popietėje Aleksandravėlės KF pristatė dvi aleksandravėliečių parodas: Čirpaus darbų parodą „Mano hobis – konstravimas“ ir R. Veleckaitės tapybos darbų. Kriaunų miesteliui minint 520-mečiui surengta paroda apie iš Kriaunų krašto kilusius 12 aviatorių, eksponuota Kriaunų KF šventės metu. Ragelių KF prisijungė prie Ragelių Šv. Mergelės Marijos bažnyčios 150-ojo jubiliejaus bei tradicinio „Grūšninio“ renginių. Panemunėlio KF organizavo viktoriną „Panemunėlio istorijos vingiais“, kuri pakvietė visus trumpam sugrįžti į Panemunėlio praeitį. Panemunio KF kartu su bendruomene organizavo tradicinį renginį „Čiobrelių kiemas“ ir išsiskyrė pilietiškumą ugdančiomis veiklomis.

Minėtini literatūriniai renginiai: vienas solidžiausių – monografijos „Panemunis, Čedasai. Suvainiškis“ sutiktuvės Panemunio, Čedasų ir Suvainiškio bibliotekose. Dauguma šio krašto bibliotekininkių prisidėjo prie knygos gimimo, rinko medžiagą, rašė straipsnius. Rajono bibliotekininkės savo skaitytojams pristatė Rokiškio krašto kultūros žurnalą „Prie Nemunėlio“. Vyko susitikimai su kraštiečiais rašytojais (Panemunio KF – su A. Geniu ir V. Šukyte-Geniene, Obelių MF – su Nacionalinio Kauno dramos aktoriumi, Auksinio scenos kryžiaus savininku S. Čiučeliu. Vyko A. Pauliuko knygos „Saulas undarokas“, I. Varnienės knygos „Obelių ąžuolo byla“, G. Pitrėnienės tarmiškos knygos „Tėvą aldija“ pristatymai. Pastarųjų literačių kūryba pristatyta daugelyje rajono bibliotekų. Pandėlio MF vyko prisiminimų popietė kraštietės Z. Čepulytės 90-mečiui.

2025 m. ypač pagausėjo ir sustiprėjo kultūrinė-literatūrinė veikla Ragelių, Skemų, Sėlynės ir Aukštakalnių KF. Labai džiugu, kad filialai prisijungė prie Bibliotekos vykdomų projektų, pačios bibliotekininkės vykdė edukacijas ir kitas veiklas.

Rajono bibliotekininkai tęsė gražias tradicijas kasmet kalėdiniu laikotarpiu aplankyti vienišus vietos gyventojus, prieš Vėlines uždegti žvakutes ant Knygnešių, žymių kraštiečių ir nelankomų kapų.

Filialuose rengtos lankytojų mėgstamos fotografijų ir kūrybos darbų parodos. Bibliotekininkės, bendradarbiaudamos tarpusavyje, keitėsi gražiausiomis ekspozicijomis.

Edukacijos. Rajono bibliotekose pravestos 388 (2024 m. – 317) edukacijos 3937 (2024 m. – 3429) dalyviams. Edukacijos vyko ir kitų rajonų bibliotekose, įstaigose. Biblioteka vykdė 9 edukacines programas, dalyvaujančias kultūros paso paslaugų pakete (135 dalyviai). VB Vaikų ir jaunimo skyriuje ataskaitiniais metais buvo siūloma 12 edukacinių programų. Pravesta 34 edukacinės programos 803 lankytojams. Paklausiausios edukacijos „Ožakmenis – Rokiškio „Puntukas“, „Dvylika brolių, juodvarniais lakstančių“ ir „Ką ošia Dviragis?“. Domėtasi „Lėlė – raktas į vaiko širdį”, „Juodai balta mintis“, „Prisijaukink baubą“ ir kitomis edukacinėmis programomis. Lankytojams pasiūlytos kitų edukatorių vedamos edukacinės programos („IN and Co“, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos). Turėjome galimybę pasiūlyti naują edukacinę kolegų programą „Bitė ir aš“, kuri sulaukė pasisekimo (pravesta 7 kartus, apsilankė 185 dalyviai). Patvirtintas edukacijas vykdė Kavoliškio KF (1 pavadinimo edukacija – toliau p.e.) , Pandėlio MF (4 p.e.) Juodupės KF (2 p.e), Kriaunų KF (3 p.e.), Duokiškio KF (1 p.e.). Edukatorės kviestos pristatyti edukacijas kitose rajono bibliotekose. Tarptautinei edukacijos dienai VB parengta ir organizuota viktorina suaugusiems „Žinių mūšis“. Dvi VB Lankytojų skyriaus darbuotojos vedė Biblioterapijos dirbtuves „Vaistinė sielai” Rizikos sveikatai veiksnius patiriančių asmenų savipriežiūros mokymo stovykloje „Mokausi rūpintis savo sveikata“.

Kita veikla. Bibliotekoje kiekvieno mėnesio paskutinį trečiadienį rinkosi Rokiškio knygų klubo nariai, Vyko 24 užsiėmimai Bibliotekos klubo „SenjoRINOS“, aktyviai įsitraukusio į Bibliotekos veiklas ir 2025 m. subūrusio moterų vokalinį ansamblį.

Poezijos dieną paženklintame Rokiškio miesto autobuse skambėjo Rokiškio krašto kūrėjų eilės. Jautrų pasirodymą Teatro dieną atliko Nepriklausomo plastinės dramos teatro Trijų spektaklių triptikas „Nepasidavimas“. Nacionalinės bibliotekų savaitės metu organizuota „Paslapčių ir šešėlių

naktis bibliotekoje“. Bibliotekoje vyko ir I. Marcinkevičiutės ir jos šokių grupės „Bachatos" Magija tarp knygų. Poezijos gydomąsias galias, Šveicarijos ir Vokietijos medicinos subtilybes pokalbyje su lankytojais atskleidė kraštietis gydytojas, rašytojas E. Staigis. Dalyvių gausa palydėtas 102-asis Bibliotekos gimtadienis, žygiuojant 102 minučių žygyje Bibliotekos ir laisvės pėdomis Rokiškyje. Kitas žygis „Tylūs laisvės šaukliai“ organizuotas Knygnešio diena atminti. Bibliotekoje organizuotas Nacionalinio diktanto rašymas. Rajono bibliotekose buvo populiarios ekskursijos, supažindinančios svečius, mažuosius skaitytojus su bibliotekų veikla. 2025 m. pravestos 65 ekskursijos (iš jų: VB –20, MF – 2, KF – 43), kuriose dalyvavo 651 dalyvis (iš jų: VB – 283, MF – 20, KF – 348). Daugiau informacijos apie renginius, parodas ir edukacijas: https://www.rokiskis.rvb.lt/renginiu-akimirkos/

BENDRADARBIAVIMAS. PROJEKTINĖ VEIKLA

Prie Bibliotekos veikia 3 nevyriausybinės organizacijos: Lietuvos bibliotekininkų draugijos (LBD) Rokiškio skyrius, „Juozo ir Alfonso Keliuočių palikimo studijų centras“ (toliau „Keliuočių centras“) ir Rokiškio rajono literatų klubas „Vaivorykštė“, su kuriomis 2025 m. palaikyti profesiniai ir projektinės partnerystės ryšiai.

Bibliotekoje vyko „Keliuočių centro“ projektinės veiklos: „Keliuotiškos Juozinės“ (G. Pagedimo knygos „Įtariamas Padegimas“ pristatymas), XIX Juozo Keliuočio literatūrinės premijos įteikimas žurnalistui V. Bagdonui, M. Romerio universiteto (MRU) profesorės dr. I. Deviatnikovaitės paskaita „Pasikalbėjimai apie Mykolą Romerį“, D. Teišerskytės kūrybos vakaras „Atskrisk Kalėdoms, Angele baltasai“.

2025 m. bendradarbiavome su rajono kultūros, švietimo įstaigomis: vaikų l/d „Pumpurėlis“, „Nykštukas“, „Varpelis“, d/m „Ąžuoliukas“, Senamiesčio ir J. Tūbelio progimnazijomis, Juodupės, Obelių, Pandėlio gimnazijomis, Juozo Tumo–Vaižganto gimnazijos „Romuvos“ padaliniu, Rokiškio specialiąja mokykla-daugiafunkciniu centru bei jaunuolių dienos centru asmenims su negalia, Rokiškio jaunimo centru, Rokiškio rajono savivaldybės švietimo centru, Rokiškio krašto muziejumi ir jo padaliniais, Rokiškio kultūros centru ir jo padaliniais rajone.

Bendradarbiaujant su Maironio literatūros muziejumi Kaune, eksponuota įspūdinga kilnojamoji paroda „Interaktyvi diorama. Maironio namai pasauliui“ bei „10 Iš Maironio lietuvių literatūros muziejaus“. VB skyriaus bibliotekininkės parvedė edukaciją Savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro organizuotoje Rizikos sveikatai veiksnius patiriančių asmenų savipriežiūros mokymo stovykloje Juodonyse, Rokiškio rajone. Bibliotekos komanda „Knygiai“ dalyvavo Krašto muziejaus Vasario 16-ajai organizuotame „Protų mūšyje“ ir užėmė I vietą.

Bendrystė ir partnerystė su kitomis Lietuvos bibliotekomis. Biblioteka aktyviai vykdė veiklas, bendradarbiaudama su vietos bendruomenėmis, rajono įstaigomis ir organizacijomis. Filialai aktyviai dalyvavo rajono bendruomenių projektinėje veikloje.

Kaip partneriai įgyvendinome Utenos A. ir M. Miškinių viešosios bibliotekos projekto „Atvira knyga“ veiklas. Dešimtmetį minintis Iššūkis „Vasara su knyga“ (organizatoriai – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio apskričių viešosios bibliotekos ir Lietuvos audiosensorinė biblioteka) rajone sulaukė 436 skaitymo dalyvių, iš kurių 408 sėkmingai iššūkį baigė. Aktyviausiai iššūkyje dalyvavo VB Lankytojų ir Vaikų ir jaunimo skyriai, Laibgalių KF, Juodupės KF, Kavoliškio KF, Konstantinavos KF, Bajorų KF, Obelių MF, Pandėlio MF ir Kazliškio KF. Siekiant įtraukti daugiau visuomenės grupių, specialių skaitymo poreikių turintiems žmonėms suteikta prieiga naudotis virtualios bibliotekos ELVIS garsinių knygų fondu. Septintus metus iš eilės VB Vaikų ir jaunimo skyrius dalyvavo Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro organizuojamoje iniciatyvoje „Atverk duris vasarai“, kuria siekiama prisidėti prie aktyvaus, įdomaus vaikų užimtumo. Vertinimo komisija skyriui už vykdytas veiklas skyrė padėkos raštą. VB Vaikų ir jaunimo skyrius tęsė 2020 m. pradėtos iniciatyvos „Biblioteka visiems“ veiklas, kurdamas naujas paslaugas, padedančias įvairią negalią turintiems asmenims lankytis Bibliotekoje, dalyvauti edukaciniuose užsiėmimuose „Sensoriniai skaitymai vaikams“. Dalyvavome ankstyvojo skaitymo skatinimo projekte „Knygų startas“ (Nacionalinė biblioteka), kurio tikslas – užauginti Lietuvoje pirmąją kartą vaikų, kurių skaitymo patirtis prasideda nuo pat kūdikystės, kartu skatinant skaitymą

šeimoje. Kiekvienas vaikas iki 5 metų užsiregistravęs Bibliotekoje gavo skaitytojo pažymėjimą ir E. Daciūtės knygą „Drambliai ėjo į svečius“. Įsijungėme į Nacionalinės bibliotekos organizuotą „Kuriu pats sau“ virtualių kūrybinių edukacijų ciklą. Vyko darbiniai-kūrybiniai mainai su PAVB, Utenos, Biržų, Pasvalio, Anykščių viešosiomis bibliotekomis.

Projektinė veikla. 2025 m. Biblioteka vykdė 4 projektus:

1. prioritetinis projektas „Tradicinė šventė ŠIRVYNĖ 2025“ (finansinis rėmėjas – Savivaldybė – 3300 Eur);
2. prioritetinis projektas XXIX Aukštaitijos regiono lėlių teatrų festivalis „Kai atgyja lėlės“ (finansinis rėmėjas – Savivaldybė – 2130 Eur);
3. skaitymo skatinimo programa „Keliaujanti skaityklėlė – VIII“ (finansiniai rėmėjai – Lietuvos kultūros taryba – 3000 Eur ir Savivaldybė – 1500 Eur);
4. kūrybinis projektas – trumpametražė dokumentinė video apybraiža „Trumpiškiai tarp Obelių ir Subatės“ (finansinis rėmėjas – Savivaldybė – 1000 Eur). Šiuo projektu, minint kraštiečio prozininko Alfonso Danio 100-ąsias gimimo metines, sukurta dokumentinė video apybraiža, kurią pamatyti galima: https://www.rokiskis.rvb.lt/news/6690/171/Trumpametraze-dokumentine-video-apybraiza-Tarp-Obeliu-ir-Subates/d,detail3/

Partnerystė tarptautiniame projekte. Biblioteka, 2025 m. dalyvaudama partnerystės projekte kartu su Ludzos rajono savivaldybe (LV) ir Šiaulių miesto savivaldybės viešąja biblioteka (LT) įgyvendino „2021–2027 m. Interreg Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programos projekto LL-00212 Wind of Change“ (2025-2026 m.) veiklas, skirtas senjorų socialinei įtraukčiai, emocinei gerovei ir aktyviam dalyvavimui bendruomenės gyvenime. 2025 m. buvo organizuoti 23 renginiai, kuriuose, remiantis dalyvių registracijos duomenimis, apsilankė 386 asmenys. Didžiąją veiklų dalį sudarė biblioterapijos užsiėmimai, vykę bibliotekos filialuose: Obeliuose, Panemunėlio geležinkelio stotyje, Juodupėje, Salose, Bajoruose, Jūžintuose, Kamajuose, Kriaunose ir Kavoliškyje. Buvo surengtos trys senjorams skirtos išvykos – dvi šakočio kepimo edukacijos Juodupėje, L. Sadauskienės kepyklėlėje, bei kultūrinė-edukacinė išvyka į „Levandų Vanagynę“. Bibliotekos kiemelyje surengtas renginys bendruomenei (ne tik senjorams) – „Šimtas penktasis P. Širvio ruduo“, Senelių globos namuose – „Rudens poezijos ir muzikos rytmetis", terapiniai užsiėmimai „Juoko joga ir neurografika“.

Iš projekto lėšų įsigyta knygų. Svarbiu projekto akcentu tapo dviejų erdvių sukūrimas:

- „Sensorinė erdvė“ (sensorinis stalas, burbulinis vamzdis, šviesos ir aromaterapijos priemonės, interaktyvi sensorinė Sistema, masažinis krėslas) suteikia galimybę lankytojams įvairius potyrius per sensorinius skaitymus ir patyriminius užsiėmimus. Per metus Sensorinėje erdvėje apsilankė 185 asmenys (senjorai ir kiti asmenys).
- „STEAM erdvėje“ (fotelis, sofa, spintelės, grindinė lempa, lentynos, užuolaidos, kilimas) nuo 2026 m. pradžios vyks STEAM užsiėmimai bibliotekoje, suteikiantys žmonėms su negalia prieigą prie informacijos, edukacijos ir naujų technologijų.

Tarptautinį bendradarbiavimą stiprino 2025 m. Bibliotekos organizuotas tarptautinis seminaras „Gyvūnų asistuojama terapija“, subūręs senjorus iš Rokiškio, Šiaulių ir Ludzos (Latvija). Seminaro metu vyko teoriniai ir praktiniai užsiėmimai, stiprinantys emocinę gerovę bei gyvenimo kokybę.

SOCIALINĖS IR BENDRUOMENINĖS INICIATYVOS

Prie kiekvienos organizacijos sėkmingo augimo ir vystymosi ženkliai prisideda įvairios bendruomeninės iniciatyvos, aktyvi visuomeniška veikla.

Tęsdami tradicijas penktąjį kartą VB ir Obelių MF įsijungė į „DUOday“ iniciatyvą (organizuoja VšĮ „SOPA“, globoja Prezidentas G. Nausėda), kuria siekiama keisti visuomenės ir darbdavių požiūrį į žmonių su negalia įdarbinimą, diegti prieinamumo kultūrą ir didinti žmonių su negalia užimtumą darbo rinkoje.

Minint Tarptautinę draugystės dieną, Biblioteka ketvirtus metus su džiaugsmu atsiliepė į Skemų socialinės globos namų kvietimą dalyvauti šventėje „Draugų diena“. Biblioteką ir globos namus sieja nuoširdi, ilgametė draugystė.

Bibliotekos bendruomenė prisidėjo prie visoje šalyje organizuojamos Lietuvos Caritas „Dosnumo krepšelių“ iniciatyvos ir prie „Pyragų dienos“ gerumo akcijos (Biblioteka organizavo renginį).

METODINĖ VEIKLA

Metodinė praktinė pagalba buvo teikiama 34 kaimo ir 3 miesto filialams. Į filialus buvo vykstama pagal poreikį ir galimybes. Vykdant metodinę veiklą per metus organizuotos 9 išvykos ir filialuose apsilankyta 41 kartą, miesto MF – 4 kartus, kaimo KF – 37 kartus. Išvykų metu buvo stebimi filialų veiklos pokyčiai, teikta metodinė pagalba, spręsti aktualūs klausimai, aptarti reikalingi einamieji remontai ir materialinė bazė. Atlikta kompiuterių techninė profilaktinė priežiūra, programinės įrangos ir operacinės sistemos atnaujinimo darbai, šalinti kompiuterinės technikos gedimai.

VB darbuotojai parengė ir metodinių dienų metu perskaitė 25 pranešimus.

BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO KŪRIMAS

Viešinimas. Sklaida. Pagrindiniai bibliotekos sklaidos kanalai – Bibliotekos e. svetainė www.rokiskis.rvb.lt ir socialinis tinklas „Facebook“. Informacija viešinama rajono laikraščiuose „Gimtasis Rokiškis“ ir „Rokiškio Sirena“, e. svetainėse https://www.renginiairokiskyje.lt/ ir www.welovelithuania.com

Svarbiausi renginiai viešinti per LRT radiją.

2025 m. įvairiuose leidiniuose publikuota 157 straipsniai (2024 m. buvo 224) apie rajono bibliotekų veiklą, įskaitant ir pačių bibliotekininkių straipsnius. Bibliotekininkių straipsnių būta 49 rajono leidiniuose, respublikinėje spaudoje – 8. Kartą per savaitę rajono laikraštyje „Gimtasis Rokiškis“ skelbiama Bibliotekos parengta informacija apie naujas, populiarias knygas.

Darbuotojų kuriamas įvaizdis. Įvaizdį kuria profesionaliai ir nuoširdžiai dirbantys darbuotojai. 2025 m. Biblioteka gavo įvertinimą iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos už aktyvų dalyvavimą iniciatyvoje „Atverk duris vasarai“ ir turiningą veiklų organizavimą vaikų vasaros atostogų metu, Padėką už aktyvų dalyvavimą „Senjorų dienos internete 2025“ ir patekimą tarp 12 aktyviausių bibliotekų.

Rokiškio rajono mero R. Godeliausko padėka skirta Kamajų KF vyresn. bibliotekininkei E. Paunksnienei už vietos kultūrinio identiteto puoselėjimą, bendruomenės sutelkimą projekto veikloms ir skirtingų kartų socialinių ryšių aktyvinimą Kamajų seniūnijoje. Rokiškio rajono savivaldybės Komunikacijos ir kultūros skyriaus vedėjos I. Matelienės padėkos skirtos šešiems rajono bibliotekų darbuotojams už ilgametį darbą 56-osios Bibliotekininko dienos proga. Bibliotekos direktorė D. Vilkickienė išrinkta Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos pirmininko pavaduotoja. Bibliotekos vadovė rajono kultūros metodinėje dienoje „Margas kaip pasaulis žmogus“ pristatė pranešimą apie Ispanijos bibliotekų aktualijas.

2025 METŲ VEIKLOS APIBENDRINIMAS

Bibliotekos leidinių fondai yra nuolat atnaujinami, vartotojams prieinami ne tik spausdinti leidiniai, bet ir suskaitmeninti vaizdai, lietuviškos ir užsienio duomenų bazės, sukauptas gausus bibliografinių aprašų ir visateksčių rajono laikraščių straipsnių archyvas.

Registruotų bibliotekos vartotojų skaičius pastaraisiais metais yra pastovus, tačiau lankytojų skaičius auga – siūlome įvairesnius renginių formatus, plečiame mobilių paslaugų spektrą, organizuojame mokymus, skatiname savanorystę, vykdome aktyvų tarpinstitucinį bendradarbiavimą. Bibliotekoje organizuojami tradiciniai, jau ne vienerius metus lankytojus kviečiantys renginiai, formuojamos naujos tradicijos.

Neramina gyventojų, bibliotekų skaitytojų ir dokumentų išduoties mažėjimas. Knygų skaitymas, ypač paauglių, išlieka aktuali problema, nes su spausdintu žodžiu konkuruoja internetas, kompiuteriniai žaidimai, išmanieji telefonai ir kt. technologijos. Nerimą kelia ir kasmet prastėjanti darbuotojų kompiuterių būklė, daug kur filialuose reikalingi patalpų remontai. Rajono gyventojų skaičiaus mažėjimas įtakoja ne tik rajono bibliotekų skaitytojų skaičių, bet ir lėšų knygoms įsigyti mažėjimą.

2025-uosius palydėjome gerais rezultatais, puikiai išmanydama tiek vietos bendruomenės poreikius, tiek visuotines bibliotekų tendencijas. Bibliotekos sėkmės dalis – kūrybinga ir „keliuotiškai“ entuziastinga Bibliotekos komanda (išsilavinę, kūrybiški ir motyvuoti darbuotojai), nuosekliai siekianti, kad skaitymas taptų malonumu, gyvenimo dalimi ir bendruomenės tradicija, o Biblioteka – vieta, į kurią užėjus nesinorėtų išeiti. Prie sėkmės prisidėjo ir sustiprėjusi projektinė veikla.

ATEITIES PLANAI IR PERSPEKTYVOS

Bibliotekos šiandien aktyviai dalyvauja kuriant sėkmingesnę, kritiškai mąstančią, einančią kartu su socialiniais ir technologiniais pokyčiais visuomenę. Ne pirmi metai akcentuojamos medijų ir informacinio raštingumo, tvarumo, ekologijos, kultūros, kuri egzistuoja darnoje su aplinka, tematikos.

2026 m. vykdysime pradėtas 2025 m. ir naujas INTERREG projekto „Wind of change“ veiklas. Planuosime 2027-ųjų – J. Keliuočio 120-ųjų metų paminėjimo iniciatyvas ir rengsime projektus. Įgyvendinsime tris projektinius prioritetinius rajono renginius: tradicinę šventę ŠIRVYNĖ, XXX Regioninį lėlių teatrų festivalį „Kai atgyja lėlės“, „Literatūrinį vyksmą – kūrybinę laboratoriją KNYGŲ REIVAS / 2026“.

Tęsime „Skaitymo skatinimo“ programos veiklas, paminėsime kraštiečių – A. Vienažindžio 185-ąsias, L. Didžiulienės-Žmonos 170-ąsias, L. Dovydėno 120-ąsias, A. Keliuočio 115-ąsias, E. Mezginaitės 85-ąsias gimimo metines, organizuosime susitikimus su rašytojais.

Sieksime būti labiau matomi, bursime kūrėjus, visuomeninėje veikloje dalyvaujančią bendruomenę, ugdysime jų literatūrinį kūrybiškumą ir kursime kultūrą per įvairias meno formas (skirtingų meno disciplinų jungimas) palaikančias tradicijas. Taip pat ieškosime naujų formų, kurios dar intensyviau plės kultūrinį vyksmą ir skatins lankytis bibliotekoje.

Stiprinsime bibliotekininko profesijos prestižą, formuosime įstaigos organizacinę kultūrą remiantis įstaigos vertybėmis, bendruomeniškumu, stiprinsime vidinę kolektyvo komunikaciją. Teiksime kokybiškas kultūros paslaugas, didinsime jų prieinamumą visiems rajono gyventojams ir svečiams, viešinsime bibliotekos paslaugas bei veiklas, kursime bibliotekos vizualinį identitetą.

Ataskaitą parengė:
Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos direktorė Daiva Vilkickienė